

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

Κατά τη διάρκεια του 2005, ο Συνήγορος του Πολίτη συνέχισε τη διεθνή δράση του με σειρά δραστηριοτήτων που ενισχύουν τον διεθνή προσανατολισμό της Αρχής και επιβεβαιώνουν το γεγονός ότι η ανταλλαγή τεχνογνωσίας και εμπειριών βελτιώνει την παροχή υπηρεσιών προς τον πολίτη και επεκτείνει το πεδίο γνώσης του προσωπικού της Αρχής. Οι πρωτοβουλίες που ανέλαβε ο Συνήγορος του Πολίτη σε διεθνές επίπεδο εγγράφονται στη γενικότερη λογική της εμβάθυνσης και της συστηματοποίησης των δραστηριοτήτων του καθώς και στην ανάδειξη του ρόλου του, ώστε να συμβάλει τόσο στην προάσπιση των συμφερόντων των πολιτών όσο και στην αναβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχει η ελληνική δημόσια διοίκηση στους πολίτες, ανεξαρτήτως ιθαγένειας.

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΥΝΟΜΙΑ: ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΚΤΥΩΣΗ ΘΕΣΜΩΝ ΣΥΝΗΓΟΡΟΥ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΣΤΗ ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

Το 2005 αυξήθηκαν και διευρύνθηκαν οι δραστηριότητες του προγράμματος ΕΥΝΟΜΙΑ, το οποίο υλοποιείται υπό την αιγίδα του Γραφείου του Επιτρόπου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου του Συμβουλίου της Ευρώπης και χρηματοδοτείται από το Ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών. Το πρόγραμμα εγκαινιάστηκε το 2000 και συνεχίζεται αδιάλειπτα έως σήμερα. Υλοποιείται με αποφάσεις τριμελούς επιτροπής συντονισμού, η οποία αποτελείται από τον Επίτροπο για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, τον Ευρωπαϊκό Διαμεσολαβητή και τον Έλληνα Συνήγορο του Πολίτη που έχει την εποπτεία της ΕΥΝΟΜΙΑΣ. Η επιτροπή συντονισμού συνεδριάζει μια φορά τον χρόνο. Οι αποφάσεις της υλοποιούνται από τη μονάδα σχεδιασμού του προγράμματος, η οποία εδρεύει στα γραφεία του Συνηγόρου του Πολίτη και ενεργοποιεί την τριακονταμελή ομάδα εμπειρογνομόνων-ειδικών επιστημόνων της Αρχής που μετέχουν στις δράσεις.

Το 2005 η δράση του προγράμματος συνεχίστηκε τόσο στο πλαίσιο των διμερών σχέσεων (Αλβανία, ΠΓΔΜ, Βουλγαρία, Τουρκία) όσο και των πολυμερών, με βασική μέριμνα την ανάδειξη συγκεκριμένων θεματικών που απασχολούν το προσωπικό των Συνηγόρων του Πολίτη για την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης και την αναζήτηση των καλύτερων δυνατών πρακτικών και εφαρμοσμένων λύσεων, προσαρμοσμένων κατά περίπτωση στις διοικητικές ιδιομορφίες του κάθε κράτους. Ιδιαίτερη έμφαση, κατά τη διάρκεια της χρονιάς αυτής, δόθηκε σε ζητήματα προστασίας του περιβάλλοντος και των δικαιωμάτων του παιδιού, τομείς στους οποίους η διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ των ομόλογων θεσμών είναι ιδιαίτερα κρίσιμη. Στις δύο αυτές θεματικές αφιερώθηκαν ειδικά σεμινάρια εργασίας, που διεξήχθησαν αντίστοιχα στις Πρέσπες και στη Θεσσαλονίκη. Επίσης, το 2005 η

ΕΥΝΟΜΙΑ έκανε την πρώτη της εκδοτική εμφάνιση με τη δημοσίευση συλλογικού τόμου στα αγγλικά. Το καλοκαίρι άρχισε να συμμετέχει στα εκπαιδευτικά σεμινάρια που διοργανώνει το Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ) στη Χάλκη, στοχεύοντας για πρώτη φορά στη μεταφορά της προβληματικής και των δράσεων του Συνηγόρου του Πολίτη εκτός του προσωπικού ομόλογων θεσμών.

Η υλοποίηση του προγράμματος έχει πλέον περάσει σε ένα στάδιο πραγματικής δικτύωσης του προσωπικού των ομόλογων θεσμών για την αναζήτηση ρεαλιστικών λύσεων σε καθημερινά προβλήματα των Συνηγόρων του Πολίτη. Η συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης κρίνεται και από τις δύο πλευρές ιδιαίτερα δημιουργική. Το Γραφείο του Επιτρόπου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου παρέχει ένα σημαντικό δίκτυο επαφών και τεχνογνωσίας· ο Συνήγορος του Πολίτη, από τη δική του πλευρά, έχει αποκτήσει, μέσω της διεθνούς του κινητικότητας, μια αξιοσημείωτη εμπειρία στη δράση για την οικοδόμηση του θεσμού στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, με πολλαπλά οφέλη για τον θεσμό του Συνηγόρου του Πολίτη τόσο στην Ελλάδα όσο και στην ευρύτερη περιοχή.

Το 2005 πραγματοποιήθηκαν τα εξής συνέδρια, ημερίδες και άλλες εκδηλώσεις, στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΥΝΟΜΙΑ:

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Ο Συνήγορος του Πολίτη φιλοξένησε από τις 23 έως τις 25 Φεβρουαρίου τριμελή αντιπροσωπεία του ομόλογου θεσμού της ΠΓΔΜ. Επικεφαλής της αποστολής ήταν ο Συνήγορος του Πολίτη της γείτονος χώρας Idzet Memeti. Σκοπός της επίσκεψης ήταν η επαφή των στελεχών του ομόλογου θεσμού με την εμπειρία του Έλληνα Συνηγόρου του Πολίτη σε ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος και η κατανόηση των διαφορετικών πολιτειακών ρόλων που διαδραματίζει ο καθένας θεσμός στη χώρα του. Στο πλαίσιο της επίσκεψης πραγματοποιήθηκαν σεμινάρια κατάρτισης σχετικά με τη διαχείριση αναφορών πολιτών. Ειδικότερα συζητήθηκε ο χειρισμός αναφορών που σχετίζονται με παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δικαιωμάτων του παιδιού, καθώς και θέματα κοινωνικής πρόνοιας και προστασίας του φυσικού ή πολιτιστικού περιβάλλοντος. Ο Συνήγορος του Πολίτη της ΠΓΔΜ, συνοδευόμενος από τον έλληνα ομόλόγο του Γιώργο Καμίνη, επισκέφθηκε τον Υπουργό Δικαιοσύνης Αναστάση Παπαληγούρα και είχε χρήσιμες συνομιλίες μαζί του.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Τριμελής αντιπροσωπεία του Κύκλου Δικαιωμάτων του Παιδιού του Συνηγόρου του Πολίτη, με επικεφαλής τον Βοηθό Συνήγορο Γιώργο Μόσχο, επισκέφθηκε από τις 21 έως τις 23 Απριλίου την Αλβανία. Σκοπός της επίσκεψης ήταν η ενίσχυση της επικοινωνίας και η συνεργασία των αρμόδιων για τα παιδιά υπηρεσιών των δύο χωρών, με τη συνδρομή μη κυβερνητικών οργανώσεων για την καταπολέμηση των προβλημάτων των φαινομένων παράνομης διακίνησης και εκμετάλλευσης παιδιών. Στο πλαίσιο της επίσκεψης, η αντιπροσωπεία συνεργάστηκε με τον Συνήγορο του Πολίτη της Αλβανίας, στο πλαίσιο παροχής τεχνογνωσίας στα στελέχη του νεοσύστατου τμήματος προστασίας δικαιωμάτων του παιδιού του ομόλογου θεσμού της Αλβανίας. Επίσης συνεργάστηκε με παράγοντες της αλβανικής πολιτείας που είναι αρμόδιοι για την υποδοχή παιδιών-θυμάτων εκμετάλλευσης και παράνομης διακίνησης και φροντίζουν για την κοινωνική επανένταξή τους, καθώς και με εκπροσώπους της διεθνούς μη κυβερνητικής οργάνωσης «Terre des Hommes», που δραστηριοποιείται στην Αλβανία για την πρόληψη της παράνομης διακίνησης παιδιών και μεριμνά για τα παιδιά που επαναπατρίζονται. Τέλος, η αντιπροσωπεία επισκέφθηκε σχολεία

της περιοχής Fier με σκοπό την ευαισθητοποίηση των μαθητών σχετικά με την προστασία τους από την εκμετάλλευση και την παράνομη διακίνηση και συναντήθηκε με οικογένειες παιδιών-θυμάτων εκμετάλλευσης που επαναπατρίστηκαν από την Ελλάδα.

ΙΟΥΝΙΟΣ

Από τις 9 έως τις 11 Ιουνίου πραγματοποιήθηκε στον Λαιμό Πρεσπών εκπαιδευτικό σεμινάριο για στελέχη Συνηγόρων του Πολίτη της Νοτιοανατολικής Ευρώπης με την οργανωτική συνδρομή της Εταιρίας Προστασίας Πρεσπών. Σκοπός του σεμιναρίου, που είχε θέμα τον «Χειρισμό υποθέσεων για το περιβάλλον από τον Συνήγορο του Πολίτη», ήταν η ενημέρωση για τον τρόπο διεκπεραίωσης υποθέσεων περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος και η αξιοποίηση της γνώσης και της εμπειρίας του Έλληνα Συνηγόρου του Πολίτη και άλλων ευρωπαϊκών θεσμών Συνηγόρου του Πολίτη σε θέματα περιβαλλοντικής σημασίας. Στο σεμινάριο συμμετείχαν εκπρόσωποι ομόλογων θεσμών από την Αλβανία, την Αυστρία, την Ισπανία, από τις οντότητες που απαρτίζουν τη Σερβία-Μαυροβούνιο, τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη και από την ΠΓΔΜ. Οι ειδικοί επιστήμονες του Κύκλου Ποιότητας Ζωής Αγγελίνα Σαλαμαλίκη και Χρήστος Τσαϊτουρίδης παρουσίασαν από κοινού εισήγηση με θέμα «Η ενσωμάτωση του κοινοτικού θεσμικού πλαισίου και της κοινοτικής νομοθεσίας για το περιβάλλον στην εθνική νομοθεσία. Η περίπτωση της Ελλάδας». Παρεμβάσεις για την προστασία του περιβάλλοντος έκαναν οι ειδικοί επιστήμονες: Κωνσταντίνος Αντωνιάδης («Διαχείριση δημοτικών απορριμμάτων»), Νίκος Βίττης («Οικιστική προστασία»), Αγγελική Μποσογιάννη («Ο ρόλος του Συνηγόρου του Πολίτη και η προστασία του περιβάλλοντος») και Αικατερίνη Φλιάτουρα («Ατμοσφαιρική ρύπανση»).

Στις 7 Ιουνίου, στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψής του στην Ελλάδα, ο Υπουργός Δικαιοσύνης της Τουρκίας κύριος Cemil Çiçek επισκέφθηκε τα γραφεία της Αρχής και είχε συνάντηση εργασίας με τον Συνήγορο του Πολίτη και τους Βοηθούς Συνηγόρους. Στη συνάντηση των δύο αντιπροσωπειών συζητήθηκαν εκτενώς ζητήματα που αφορούν στην έναρξη του προγράμματος διδυμοποίησης του Έλληνα Συνηγόρου με τον υπό σύσταση τουρκικό θεσμό.

Στις 12 Ιουνίου αντιπροσωπεία του Συνηγόρου του Πολίτη, αποτελούμενη από τον Συνήγορο του Πολίτη Γιώργο Καμίνη, τη Βοηθό Συνήγορο Χρύσα Χατζή και τον υπεύθυνο του Προγράμματος ΕΥΝΟΜΙΑ Δημήτρη Χριστόπουλο, πραγματοποίησε επίσκεψη στην έδρα του ομόλογου θεσμού της ΠΓΔΜ. Οι εκπρόσωποι της ελληνικής Αρχής συναντήθηκαν με τον Συνήγορο του Πολίτη της δημοκρατίας αυτής, ενημερώθηκαν εκτενώς για τις δραστηριότητές του και συζήτησαν τις προοπτικές διμερούς συνεργασίας των δύο θεσμών στο άμεσο μέλλον.

Στις 20 Ιουνίου ο ειδικός επιστήμονας του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου Χαράλαμπος Παπαχαλαράμπος συμμετείχε σε ομάδα εμπειρογνομόνων που συστήθηκε από το γραφείο του Επιτρόπου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του Συμβουλίου της Ευρώπης με σκοπό την παροχή συνδρομής στη διαμόρφωση της νομοθεσίας για τον Συνήγορο του Πολίτη της Σερβικής Δημοκρατίας. Η ομάδα εμπειρογνομόνων παρουσίασε τις θέσεις της στην Επιτροπή για την Ευρωπαϊκή Ενσωμάτωση του Σερβικού Κοινοβουλίου, συνεχίζοντας με αυτόν τον τρόπο τη συνεργασία που είχε αρχίσει το 2004 με τις δραστηριότητες του Συνηγόρου του Πολίτη και του προγράμματος ΕΥΝΟΜΙΑ.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Στο πλαίσιο των διεθνών σεμιναρίων που διοργανώνει το Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής

και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ) στη Χάλκη (7–11 Σεπτεμβρίου), το πρόγραμμα ΕΥΝΟΜΙΑ οργάνωσε και χρηματοδότησε μια συνεδρία με θέμα τον ρόλο του θεσμού του Συνηγόρου του Πολίτη στην προώθηση της ορθής διακυβέρνησης. Βασικοί ομιλητές στο συνέδριο ήταν η Βοηθός Συνήγορος Χρύσα Χατζή, η οποία αναφέρθηκε στον ρόλο του Συνηγόρου του Πολίτη στην προώθηση της καλής γειτονίας, ο Συνήγορος του Πολίτη του Ισραήλ Micha Lindenstrauss, ο Συνήγορος των Ενόπλων Δυνάμεων της Νορβηγίας Dagfinn Hjerstenes και ο Δημήτρης Χριστόπουλος, υπεύθυνος του προγράμματος ΕΥΝΟΜΙΑ. Ειδικοί εμπειρογνώμονες από τη Νοτιοανατολική Ευρώπη, τη Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή αντάλλαξαν απόψεις, ανέλυσαν τα συμπεράσματα από τις προσπάθειες αναμόρφωσης του τομέα ασφάλειας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και τη Μαύρη Θάλασσα και διερεύνησαν τη δυνατότητα εφαρμογής των συμπερασμάτων στη Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή.

Οι σύεδροι συζήτησαν την παρούσα κατάσταση και τα πιθανά επόμενα βήματα για τις παραπάνω γεωγραφικές περιοχές (με μεγαλύτερη έμφαση στην περιοχή της Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής), με σκοπό την προετοιμασία μιας τελικής έκθεσης με τα συμπεράσματα και τις προτάσεις πολιτικής που θα διανεμηθεί σε έναν ευρύ κύκλο ατόμων που διαμορφώνουν πολιτική, λαμβάνουν αποφάσεις, καθώς και σε ειδικούς και άλλους ενδιαφερόμενους επιστήμονες και φορείς στη Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή, τη Νοτιοανατολική Ευρώπη, τη Μαύρη Θάλασσα, την Ευρώπη και τις ΗΠΑ.

Από τις 14 έως τις 16 Σεπτεμβρίου ο Συνήγορος του Πολίτη Γιώργος Καμίνης επισκέφθηκε τα Τίρανα, ύστερα από πρόσκληση του Αλβανού ομολόγου του, όπου πραγματοποίησε συναντήσεις με τον ίδιο, με την Πρόεδρο του Αλβανικού Κοινοβουλίου και τους πρόεδρους του Ανωτάτου και του Συνταγματικού Δικαστηρίου της χώρας.

Στις 26 Σεπτεμβρίου η Βοηθός Συνήγορος στον Κύκλο Ποιότητας Ζωής Χρύσα Χατζή συμμετείχε σε διεθνές συνέδριο που οργάνωσε στη Μόσχα το Συμβούλιο της Ευρώπης (DG IV) από κοινού με το Υπουργείο Περιφερειακής Ανάπτυξης της Ρωσικής Ομοσπονδίας, με θέμα τα δίκτυα για τη βιώσιμη ανάπτυξη της ευρωπαϊκής ηπείρου. Η Βοηθός Συνήγορος παρουσίασε τη συμβολή του προγράμματος ΕΥΝΟΜΙΑ στη θεσμική δικτύωση των Συνηγόρων του Πολίτη της Νοτιοανατολικής Ευρώπης για την προώθηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και της ποιότητας ζωής των πολιτών, συνδέοντας τη δικαιοκρατική προοπτική και τη συμμετοχή των πολιτών στον χωροταξικό σχεδιασμό με στόχο την κοινωνική συνοχή στην Ευρώπη. Το συνέδριο, στο οποίο συμμετείχαν κρατικοί λειτουργοί και εμπειρογνώμονες διεθνών οργανισμών και άλλων φορέων, επικεντρώθηκε στις προοπτικές και στα προβλήματα δικτύωσης για την ισόρροπη ανάπτυξη των ευρωπαϊκών περιοχών, και διεξήχθη στο πλαίσιο προετοιμασίας της επικείμενης Συνόδου Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης για τον Χωροταξικό Σχεδιασμό (CEMAT).

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Από τις 11 έως τις 12 Οκτωβρίου διεξήχθη στη Θεσσαλονίκη διεθνές σεμινάριο-διάσκεψη με θέμα «Συνήγοροι για τα Δικαιώματα του Παιδιού στη Νοτιοανατολική Ευρώπη». Το σεμινάριο και η ανοικτή εκδήλωση-συζήτηση διοργανώθηκαν από τον Συνήγορο του Πολίτη της Ελλάδας, στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΥΝΟΜΙΑ, με την υποστήριξη της Κοινωνικής Οργάνωσης Υποστήριξης Νέων «ΑΡΣΙΣ». Το σεμινάριο, στο οποίο συμμετείχαν εκπρόσωποι ανεξάρτητων αρχών που προασπίζονται τα δικαιώματα του ανθρώπου στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, εστίασε τις εργασίες του στις πρακτικές και τα εργαλεία δουλειάς των αρχών αυτών όπως αναπτύσσονται υπό το πρίσμα της δράσης τους ως Συνηγόρων του Παιδιού, αλλά και σε σχέση με τον παραδοσιακό τρόπο λειτουργίας

των Συνηγόρων του Πολίτη. Στόχος της συζήτησης και της αλληλοενημέρωσης ήταν η βελτίωση της ποιότητας των παρεμβάσεων για την προάσπιση και την προαγωγή των δικαιωμάτων του παιδιού. Ο Συνήγορος του Πολίτη Γιώργος Καμίνης αναφέρθηκε στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Συνηγόρων του Παιδιού (ENOC) και στα προγράμματα της UNICEF για τα δικαιώματα των παιδιών· ο Βοηθός Συνήγορος Γιώργος Μόσχος αναφέρθηκε στα δικαιώματα των παιδιών και στο σύστημα κοινωνικής προστασίας· τα μέλη του επιστημονικού προσωπικού Νίκη Μπαφέ, Μιλτιάδης Παύλου και Σαμάνθα-Λυδία Στρατιδάκη κατέθεσαν τις εμπειρίες τους για τα προβλήματα των παιδιών, τις οποίες έχουν αποκομίσει από επισκέψεις σε σχολεία.

Στο Νόβισαντ της Βοϊβοδίνας οργανώθηκε από τις 20 έως τις 21 Οκτωβρίου διεθνής διάσκεψη με θέμα «Ombudsperson in multiethnic societies» από τον Συνήγορο του Πολίτη της Βοϊβοδίνας, το Συμβούλιο της Ευρώπης και την Αντιπροσωπεία του ΟΑΣΕ στη Σερβία και το Μαυροβούνιο. Στις εργασίες της διάσκεψης συμμετείχε ο Συνήγορος του Πολίτη Γιώργος Καμίνης και η ειδική επιστήμονας του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου Καλλιόπη Στεφανάκη. Η παρέμβαση του Γ. Καμίνης είχε τίτλο «Ο ρόλος του Συνηγόρου του Πολίτη στην καταπολέμηση του εθνικισμού και της ξενοφοβίας – Μέθοδοι εργασίας του Συνηγόρου του Πολίτη».

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Με αφορμή την επικείμενη υιοθέτηση νόμου για την ίδρυση Συνηγόρου του Πολίτη στην Τουρκία και το ευρωπαϊκό πρόγραμμα διδυμοποίησης του υπό σύσταση θεσμού με τον Έλληνα ομόλογό του, ο Συνήγορος του Πολίτη υποδέχθηκε στην Αθήνα, από τις 7 έως τις 10 Νοεμβρίου, τουρκική αντιπροσωπεία αποτελούμενη από τον πρόεδρο της Επιτροπής Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της Τουρκικής Βουλής Mehmet Elkatmis, την πρόεδρο της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής για τον Συνήγορο του Πολίτη Zehra Odyakmaz καθώς και υψηλόβαθμο αξιωματούχο του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Η τουρκική αντιπροσωπεία, συνοδευόμενη από τον Συνήγορο του Πολίτη Γ. Καμίνη, έγινε δεκτή από τον Υπουργό Δικαιοσύνης Αναστάση Παπαληγούρα και τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης Απόστολο Ανδρεουλάκο.

Στις 9 Νοεμβρίου διεξήχθη στα Γραφεία του Συνηγόρου του Πολίτη ανοιχτό σεμινάριο με θέμα «Ο Συνήγορος του Πολίτη στην Τουρκία», με κύριους ομιλητές τον Συνήγορο του Πολίτη Γιώργο Καμίνη και τα τρία μέλη της τουρκικής αντιπροσωπείας. Στο σεμινάριο παρευρέθηκαν εκπρόσωποι της πολιτικής και κοινωνικής ζωής της χώρας, επικεφαλής ξένων διπλωματικών αντιπροσωπειών στην Ελλάδα και άλλοι ξένοι επίσημοι. Τα μέλη του επιστημονικού προσωπικού Χρήστος Αδάμ, Κωνσταντίνος Αντωνιάδης, Αιμιλία Λιάσκα και Λάμπρος Μπαλτσιώτης παρουσίασαν τις δραστηριότητες των Κύκλων και θέματα λειτουργίας της Αρχής.

Στις 21 Νοεμβρίου η ειδική επιστήμονας του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου Καλλιόπη Λυκοβαρδή, σε ανταπόδοση της επίσκεψης εργασίας που είχε πραγματοποιήσει στέλεχος του Αλβανού Συνηγόρου του Πολίτη τον Οκτώβριο, επισκέφθηκε τον ομόλογο θεσμό της γείτονος χώρας για διάστημα τεσσάρων εβδομάδων και είχε συνεργασία σε ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η ανταλλαγή αυτών των επισκέψεων εντάσσεται σε δράση αξιολόγησης των θεσμών (Peer Evaluation Activity), που στοχεύει στην οικοδόμηση προσωπικών σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ των στελεχών των ομόλογων θεσμών και στην προοπτική της οριζόντιας διαβούλευσης για την αντιμετώπιση ομοειδών προβλημάτων.

Οι ειδικοί επιστήμονες Ελένη Γκλοβάνου και Νίκος Βίττης, των Κύκλων Κοινωνικής Προστασίας και Ποιότητας Ζωής αντίστοιχα, ύστερα από αίτημα του ομόλογου θεσμού της Βουλγαρίας, μετέβησαν από τις 24 έως τις 26 Νοεμβρίου στη Σόφια και προσέφεραν την τεχνογνωσία τους σε θέματα χειρισμού υποθέσεων πολιτών.

3. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ, ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ, ΗΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Ο ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Ο Συνήγορος του Πολίτη Γιώργος Καμίνης επισκέφθηκε (31 Μαρτίου – 2 Απριλίου) την Κοπεγχάγη και συμμετείχε στην 9η συνάντηση στρογγυλής τράπεζας των Ευρωπαίων Συνηγόνων του Πολίτη και των Επιτρόπων για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του εορτασμού των 50 χρόνων από την ίδρυση του ομόλογου θεσμού στη Δανία.

Ο Συνήγορος του Πολίτη Γιώργος Καμίνης συμμετείχε με εισήγηση σε διεθνή συνάντηση που διοργάνωσε, από τις 18 έως τις 19 Μαΐου στην Αθήνα, το Ίδρυμα Κωνσταντίνος Καραμανλής με θέμα «Η αποκατάσταση της δημοκρατίας στη Νότια Ευρώπη: Ελλάδα, Ισπανία, Πορτογαλία».

Ο Συνήγορος του Πολίτη Γιώργος Καμίνης επισκέφθηκε στις 29–30 Σεπτεμβρίου τη Βαρκελώνη και συμμετείχε σε διεθνή διάσκεψη με θέμα «The expansion of the institution of the Ombudsman: different models and their territorial scope», στο πλαίσιο του εορτασμού των 20 χρόνων από την ίδρυση του ομόλογου θεσμού της Καταλονίας.

ΟΙ ΒΟΗΘΟΙ ΣΥΝΗΓΟΡΟΙ

- Ο Βοηθός Συνήγορος Γιώργος Μόσχος, υπεύθυνος του Κύκλου Δικαιωμάτων του Παιδιού, συμμετείχε σε ημερίδα που πραγματοποίησε στην Αθήνα στις 17 Ιανουαρίου το Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας, Σαν Ντιέγκο, με θέμα «Διαταραχή μετατραυματικού άγχους και κατάχρηση ουσιών». Θέμα της ομιλίας του Γ. Μόσχου ήταν «Η έγκαιρη αποκάλυψη της κακοποίησης των παιδιών ως παράγοντας πρόληψης».
- Ο Βοηθός Συνήγορος Ανδρέας Τάκης, υπεύθυνος του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, συμμετείχε στην ετήσια γενική συνέλευση των εθνικών φορέων προώθησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, με θέμα «Καταπολέμηση των διακρίσεων» που διοργάνωσε στις 22–25 Μαρτίου στο Leuven (Βέλγιο) το Migration Policy Group.
- Ο Βοηθός Συνήγορος Γιώργος Μόσχος, υπεύθυνος του Κύκλου Δικαιωμάτων του Παιδιού, συμμετείχε σε ημερίδα για την επίσημη έναρξη του Ευρωπαϊκού Έτους Διαμόρφωσης Ενεργών Πολιτών, στο πλαίσιο του προγράμματος «Παιδεία της δημοκρατίας» του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η ημερίδα διεξήχθη στην Αθήνα στις 2 Απριλίου.
- Ο Βοηθός Συνήγορος Γιώργος Μόσχος, υπεύθυνος του Κύκλου Δικαιωμάτων του Παιδιού, μετέβη από τις 13 έως τις 15 Ιουνίου στην Κοπεγχάγη και επισκέφθηκε το Berneradet (Εθνικό Συμβούλιο για τα Παιδιά), θεσμό που εκπροσωπεί τη Δανία στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Συνηγόνων του Πολίτη. Παράλληλα, πραγματοποίησε συναντήσεις με τον Συνήγορο του Παιδιού της Δανίας.
- Η Βοηθός Συνήγορος Χρύσα Χατζή, υπεύθυνη του Κύκλου Ποιότητας Ζωής, συμμετείχε σε συνέδριο με θέμα «Seminar on cultural rights», που διοργάνωσε στις 20 και 21 Ιου-

νίου στις Βρυξέλλες η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το θέμα της εισήγησής της ήταν «Η συμβολή του Συνηγόρου του Πολίτη στην προώθηση της ίσης μεταχείρισης».

- Ο Βοηθός Συνήγορος Γιώργος Μόσχος, υπεύθυνος του Κύκλου Δικαιωμάτων του Παιδιού, επισκέφθηκε από τις 5 έως τις 7 Σεπτεμβρίου τη Λιουμπλιάνα (Σλοβενία) και συμμετείχε στην περιφερειακή συνάντηση του Ευρωπαϊκού Δικτύου Συνηγόρων του Παιδιού (European Network of Ombudspersons for Children – ENOC), με θέμα «Stop violence against children: Act now». Η συνάντηση διοργανώθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης, την κυβέρνηση της Σλοβενίας, την UNICEF, την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, το Γραφείο του Υπατού Αρμοστή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα των Ηνωμένων Εθνών και το Συμβουλευτικό Όργανο των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων.

Στο Συνέδριο του δικτύου, που διεξήχθη από τις 21 έως τις 23 Σεπτεμβρίου στη Βαρσοβία, αποφασίστηκε να αναλάβει την προεδρία του Δικτύου ο Έλληνας Συνήγορος του Πολίτη και το επόμενο συνέδριο να διεξαχθεί στην Αθήνα τον Σεπτέμβριο του 2006. Το ENOC, από το 1997, διευκολύνει τη συνεργασία όλων των ανεξάρτητων αρχών που δραστηριοποιούνται για τα δικαιώματα του παιδιού στις χώρες του Συμβουλίου της Ευρώπης.

- Η Βοηθός Συνήγορος Καλλιόπη Σπανού, υπεύθυνη του Κύκλου Σχέσεων Κράτους-Πολίτη, συμμετείχε σε workshop με τίτλο «Public administration and European administrative law», στο πλαίσιο συνεδρίου που διοργάνωσε το European Group of Public Administration (EGPA), από τις 31 Αυγούστου έως τις 3 Σεπτεμβρίου στη Βέρνη.

- Ο Βοηθός Συνήγορος Ανδρέας Τάκης, υπεύθυνος του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, συμμετείχε στο 5ο Συνέδριο των Εθνικών Διαμεσολαβητών των Χωρών Μελών της ΕΕ, που διεξήχθη από τις 11 έως τις 13 Σεπτεμβρίου στη Χάγη.

- Ο Βοηθός Συνήγορος Ανδρέας Τάκης, υπεύθυνος του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, συμμετείχε σε συμπόσιο που διοργανώθηκε στη Μύκονο από τις 25 έως τις 30 Σεπτεμβρίου από τους αυστραλιανούς φορείς The Royal Australian and New Zealand College of Psychiatrists, The Queensland Law Society και The Australian Advocacy Institute. Θέμα της ομιλίας του, «The rights of minority groups».

- Ο Βοηθός Συνήγορος Ανδρέας Τάκης, υπεύθυνος του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, συμμετείχε στην 6η Ετήσια Ελληνο-Βρετανική Συνάντηση με θέμα «Προς μια νέα ευρωπαϊκή κοινωνία: Μετανάστευση και αλλαγές», που διοργάνωσε από τις 14 έως τις 16 Οκτωβρίου στην Ύδρα το Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ).

- Ο Βοηθός Συνήγορος Ανδρέας Τάκης, υπεύθυνος του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, συμμετείχε σε συνέδριο με θέμα «Police accountability and the quality of police oversight» που διοργάνωσε, από τις 19 έως τις 21 Οκτωβρίου, στη Χάγη η Altus Global Alliance.

- Ο Βοηθός Συνήγορος Ανδρέας Τάκης, υπεύθυνος του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, συμμετείχε με ομιλία με τίτλο «Γιατί μας ενοχλεί ο ρατσισμός;» σε εκδήλωση με θέμα «Ρατσισμός και πολιτισμός» που διοργανώθηκε στην Κύπρο, στις 14 Νοεμβρίου, από τον Επίτροπο Διοικήσεως της Κυπριακής Δημοκρατίας.

- Ο Βοηθός Συνήγορος Ανδρέας Τάκης, υπεύθυνος του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, συμμετείχε σε συνέδριο που διοργάνωσε η Association des Ombudsmans et Médiateurs de la Francophonie από τις 28 έως τις 30 Νοεμβρίου στο Παρίσι.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

- Η Καλλιόπη Στεφανάκη, ειδική επιστήμονας του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου,

συμμετείχε σε διεθνές συνέδριο με τίτλο «Ευρωπαϊκό δίκτυο ασύλου και δεσμεύσεις από το δίκαιο των δικαιωμάτων του ανθρώπου των κρατών-μελών», που διοργάνωσε στις Βρυξέλλες από τις 21 έως τις 23 Ιανουαρίου το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προσφύγων και Επαναπατρισθέντων (ECRE) και το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Νομικών για το Άσυλο (ELENA).

- Η Ελένη Σταματίου, ειδική επιστήμονας του Κύκλου Ποιότητας Ζωής, συμμετείχε σε διεθνές συνέδριο που διοργάνωσε στην Αθήνα από τις 3 έως τις 6 Φεβρουαρίου η Heleco σε συνεργασία με το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος με θέμα «Πολιτικές της ΕΕ για την αειφόρο τουριστική ανάπτυξη – Κριτική αποτίμηση επιπτώσεων στην ελληνική οικονομία».

- Η Άννα Παπαδοπούλου, ειδική επιστήμονας του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, συμμετείχε σε πέντε συνολικά συναντήσεις του Επισήμου Παρατηρητηρίου Διακρίσεων με το ευρωπαϊκό πρόγραμμα «Ισότητα στην υγεία», που διοργάνωσε μέσα στο 2005 στην Αθήνα ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης. Ο Συνήγορος του Πολίτη συμμετέχει ως συμβουλευτικό μέλος στο Εθνικό Παρατηρητήριο για την υλοποίηση του προγράμματος «Ισότητα στην υγεία», στο οποίο συνεργάζονται ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης, ο αντίστοιχος οργανισμός της Ιταλίας και της Φιλανδίας, καθώς και η Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Για τον συντονισμό των εργασιών υπεύθυνο είναι το Ινστιτούτο Αστικού Περιβάλλοντος και Ανθρώπινου Δυναμικού του Παντείου Πανεπιστημίου. Η Άννα Παπαδοπούλου έχει έως σήμερα παρευρεθεί σε τέσσερις συναντήσεις και έχει εκφράσει και γραπτώς τις απόψεις του Συνηγόρου του Πολίτη για τις ενέργειες που σχεδιάζονται ή έχουν πραγματοποιηθεί από τους άλλους φορείς υλοποίησης του προγράμματος.

- Η Ισαβέλλα Μονιούδη, ειδική επιστήμονας του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, συμμετείχε σε διεθνές συνέδριο με θέμα: «Towards a national action plan on migration for Albania in partnership with the European Union», που πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα του Διεθνούς Οργανισμού για τη Μετανάστευση, από τις 21 έως τις 22 Φεβρουαρίου, στα Τίρανα. Τίτλος της ομιλίας της «The problems Albanian immigrants face in Greece. The Greek Ombudsman's proposals for their solution».

- Ο Γιάννης Μόσχος, ειδικός επιστήμονας του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, συμμετείχε σε ημερίδα με θέμα «Το μελλοντικό καθεστώς στην ελεύθερη μετακίνηση προσώπων στην Ευρωπαϊκή Ένωση», που διοργάνωσε στις 22 Απριλίου στο Leuven (Βέλγιο) το Ακαδημαϊκό Δίκτυο Νομικών Σπουδών σε συνεργασία με το πρόγραμμα «Οδυσσεάς» της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Ο Μιλτιάδης Παύλου, ειδικός επιστήμονας του Κύκλου Δικαιωμάτων του Παιδιού, συμμετείχε σε διακρατικό εκπαιδευτικό σεμινάριο που διοργάνωσε στις 17 Μαΐου ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης με τη στήριξη του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και των υπουργείων Εξωτερικών της Ελλάδας και της Ιταλίας με θέμα «Πρόληψη και καταπολέμηση του trafficking στην περιοχή της Μεσογείου – Διεθνής συνεργασία». Θέμα της ομιλίας του, «Μεταναστευτική νομοθεσία και υποκείμενα δικαιωμάτων».

- Η Ανδριανή Παπαδοπούλου, ειδική επιστήμονας του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, συμμετείχε στο διακρατικό εκπαιδευτικό σεμινάριο «Πρόληψη και καταπολέμηση του trafficking στην περιοχή της Μεσογείου – Διεθνής συνεργασία», που διοργάνωσε στις 17 Μαΐου στην Αθήνα ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης.

- Η Ιωάννα Κουφάκη, ειδική επιστήμονας του Κύκλου Ποιότητας Ζωής, συμμετείχε στην 3η Διεθνή Διάσκεψη για την Οικολογική Προστασία του Πλανήτη Γη, που οργάνωσε στην Κωνσταντινούπολη από τις 10 έως τις 11 Ιουνίου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Θέμα της ομιλίας της, «Ο ρόλος του εθνικού Συνηγόρου του Πολίτη στην προστασία του περιβάλλοντος. Η ελληνική εμπειρία».

- Η Ελένη Σταματίου, ειδική επιστήμονας του Κύκλου Ποιότητας Ζωής, συμμετείχε με εισηγήσεις σε διεθνές συνέδριο που διοργάνωσαν το International Association of Mechanical Engineers (IASME) και το The World Scientific Academy and Society (WSEAS) από τις 12 έως τις 14 Ιουλίου στην Αθήνα. Θέματα των ομιλιών της: «Strategic planning of coastal tourism areas of Greece», «Spatial transformations and land planning organization of small Aegean islands with tourism development prospects» και «Coastal management and environmental planning policies of the CELRL in France».
- Η Καλλιόπη Στεφανάκη, ειδική επιστήμονας του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, συμμετείχε σε συνέδριο με θέμα «Refugee status in receiving countries», που διοργάνωσε η Αμερικανική Πρεσβεία στην Αθήνα στις 11 Οκτωβρίου.
- Η Ελένη Σταματίου, ειδική επιστήμονας του Κύκλου Ποιότητας Ζωής, συμμετείχε σε σεμινάριο με θέμα «South-Eastern Europe perspective seminar – ECPs transnational networking activities Athens», που πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα του Ινστιτούτου Αστικού Περιβάλλοντος και Ανθρώπινου Δυναμικού στο Πάντειο Πανεπιστήμιο από τις 16 έως τις 17 Οκτωβρίου, με τη συμμετοχή εκπροσώπων της Σλοβενίας, της Ουγγαρίας και της Κύπρου.
- Η Καλλιόπη Στεφανάκη, ειδική επιστήμονας, και η Μαρία Βουτσίνου, βοηθός επιστήμονας του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, συμμετείχαν σε διεθνές συνέδριο με θέμα «Η Ευρώπη εν όψει της κατοχύρωσης της αρχής της ίσης μεταχείρισης», που διοργάνωσε στο Μάαστριχτ από τις 27 έως τις 28 Οκτωβρίου το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης.
- Η Αιμιλία Πανάγου, ειδική επιστήμονας του Κύκλου Κοινωνικής Προστασίας, συμμετείχε σε διεθνές συνέδριο με θέμα «Justice, rights and inclusion for persons with intellectual disabilities» που διοργάνωσε στις Βρυξέλλες από τις 25 έως τις 26 Νοεμβρίου η European Association of Societies of Persons with Intellectual Disability and their Families.

4. ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕ Ο ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

- Αποστολή της αλβανικής κυβέρνησης και του Αλβανού Συνηγόρου του Πολίτη, αποτελούμενη από τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Εξωτερικών της Αλβανίας Roland Deïmo, τον Συνήγορο του Πολίτη της Αλβανίας Emir Dobjani και εκπροσώπους των αλβανικών υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Δημόσιας Τάξης, Πολιτισμού, Νεολαίας και Αθλητισμού και Ευρωπαϊκής Ένταξης, επισκέφθηκαν την Ελλάδα από τις 25 έως τις 27 Μαΐου. Στα γραφεία του Συνηγόρου του Πολίτη πραγματοποιήθηκε στις 25 Μαΐου συνάντηση εργασίας με την αλβανική αντιπροσωπεία, στην οποία συμμετείχαν ο επικεφαλής της ελληνικής αντιπροσωπείας του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης Δανιήλ Εσοδράς και ο επικεφαλής του Κύκλου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου Ανδρέας Τάκης. Στη συνάντηση αυτή ανταλλάχθηκαν απόψεις για θέματα συνεργασίας των δύο χωρών, με ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα μεταναστευτικής πολιτικής.

Κατά την τριήμερη επίσκεψη της αλβανικής αντιπροσωπείας, που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τη Μετανάστευση, έγιναν συναντήσεις εργασίας και ανταλλάχθηκαν απόψεις με εκπροσώπους από τα συναρμόδια υπουργεία και άλλους ελληνικούς φορείς για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών και τη βελτίωση του χειρισμού των μεταναστευτικών θεμάτων, ειδικότερα σε ό,τι αφορά τις δομές στήριξης, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των αλβανών μεταναστών στη χώρα μας.

- Ο Συνήγορος του Πολίτη και η Αντιπροσωπεία της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Ελλάδα διοργάνωσαν στις 7 Ιουνίου στα γραφεία της Αρχής κοινή συνέντευξη Τύπου στην οποία παρουσιάστηκαν οι κατευθυντήριες οδηγίες για τη μεταχείριση των ασυνόδευτων ανηλίκων αιτούντων άσυλο στην Ελλάδα. Στην εκδήλωση παρέστησαν οι Γενικοί Γραμματείς των υπουργείων Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δημόσιας Τάξης, Αθ. Βεζυργιάννης και Λ. Αποστολίδης αντίστοιχα, όπως επίσης και εκπρόσωποι άλλων συναρμόδιων υπουργείων. Ο Συνήγορος του Πολίτη Γιώργος Καμίνης και ο Βοηθός Συνήγορος, υπεύθυνος του Κύκλου Δικαιωμάτων του Παιδιού Γιώργος Μόσχος αναφέρθηκαν στον τρόπο προστασίας και προάσπισης των συμφερόντων των παιδιών. Από τις καταγγελίες που έχουν κατατεθεί στην Αρχή και τις αυτοψίες που ακολούθησαν, προκύπτει ότι οι ακατάλληλοι χώροι υποδοχής, η μη εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας και η έλλειψη οργανωμένου συστήματος ταυτοποίησης-καταγραφής των ανηλίκων είναι τα σημαντικότερα προβλήματα που πρέπει να επιλυθούν από την πολιτεία. Η αντιπρόσωπος της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ Karen Farkas υπογράμμισε ότι τα παιδιά αυτά πρέπει να αντιμετωπίζονται πρωτίστως ως παιδιά και στη συνέχεια ως αιτούντες άσυλο.

- Στο πλαίσιο της Ομάδας του Συμβουλίου της Ευρώπης GRECO, τριμελής ομάδα Κορεατών επισκέφθηκε τα γραφεία της Αρχής στις 5 Ιουλίου. Στη συνάντηση εργασίας που πραγματοποιήθηκε για θέματα διαφθοράς συμμετείχε η Βοηθός Συνήγορος Καλλιόπη Σπανού, υπεύθυνη του Κύκλου Σχέσεων Κράτους-Πολίτη, και οι ειδικοί επιστήμονες Χρήστος Παπαστυλιανός και Ευτύχης Φυτράκης.

- Τα γραφεία του Συνηγόρου του Πολίτη επισκέφθηκε την 1η Δεκεμβρίου 25μελής αντιπροσωπεία στελεχών της δημόσιας διοίκησης της Μολδαβίας και ενημερώθηκαν από τον Βοηθό Συνήγορο Γιώργο Μόσχο και τα μέλη του επιστημονικού προσωπικού Κική Ανδρικάκη, Νίκο Βίττη, Νίκη Μπαφέ και Ευαγγελία Σκυλλάκου για τις δραστηριότητες της Αρχής. Η επίσκεψη πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Β' Πενταετούς Προγράμματος Κρατικής Ανάπτυξης, που πραγματοποιεί το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης.

5. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΗΓΟΡΟΥ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

- Στο πλαίσιο του προγράμματος EYNOMIA, ο Δημήτρης Χριστόπουλος, υπεύθυνος του προγράμματος, και ο Δημήτρης Χορμοβίτης, ειδικός επιστήμονας της Αρχής, επιμελήθηκαν την έκδοση του βιβλίου *The Ombudsman in South Eastern Europe*, στο οποίο κεφαλαιοποιείται η τετράχρονη εμπειρία δικτύωσης του προγράμματος EYNOMIA για την προώθηση του θεσμού του Συνηγόρου του Πολίτη στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Στον τόμο περιλαμβάνονται εισαγωγικά κείμενα των επιμελητών, οι σχετικές με τον θεσμό του Συνηγόρου του Πολίτη νομοθεσίες των κρατών της περιοχής και επτά κείμενα που ετοίμασαν τα γραφεία Συνηγόρων του Πολίτη της περιοχής (Αλβανία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Κροατία, Ελλάδα, Κόσοβο, ΠΓΔΜ και Βουλγαρία). Στο δεύτερο μέρος, που τιτλοφορείται «Ενδοσκόπηση της ελληνικής εμπειρίας», μέλη του επιστημονικού προσωπικού της Αρχής εξεργάζονται θέματα, όπως η σχέση του Συνηγόρου του Πολίτη με τη δικαστική εξουσία και τον Τύπο, η συμμόρφωση της διοίκησης με τα πορίσματα της Αρχής κ.ά.

- Ο Κύκλος Δικαιωμάτων του Παιδιού και η Αντιπροσωπεία της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Ελλάδα μελέτησαν το διεθνές και εθνικό νομικό πλαίσιο και την παρούσα κατάσταση των ασυνόδευτων αλλοδαπών ανηλίκων που αιτούνται ασύ-

λου στην Ελλάδα και υιοθέτησαν κατευθυντήριες οδηγίες για τη μεταχείρισή τους, τις οποίες έδωσαν στη δημοσιότητα, υπό μορφή φυλλαδίου, στις 7 Ιουνίου. Οι οδηγίες στηρίζονται σε διεθνώς συμφωνημένες αρχές, στη Διακήρυξη Καλών Πρακτικών που υιοθέτησε το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα για τα Ασυνόδευτα Παιδιά και στην Οδηγία 2003/9/ΕΚ σχετικά με τις συνθήκες υποδοχής των αιτούντων άσυλο.

Οι κατευθυντήριες αρχές που διέπουν τις οδηγίες αυτές αναφέρονται: Στο συμφέρον του ανηλίκου και στον σεβασμό των δικαιωμάτων του, σε μεταχείριση του ασυνόδευτου ανηλίκου ισότιμη με αυτήν που επιφυλάσσεται στα παιδιά-πολίτες του κράτους υποδοχής, στη συμμετοχή των ασυνόδευτων ανηλίκων στη λήψη αποφάσεων για όλες τις διαδικασίες που τους αφορούν, στην εκπροσώπηση των ανηλίκων και στην ανάγκη διασφάλισης των δικαιωμάτων τους μέσω ενεργειών του αρμόδιου εισαγγελέα, στον σεβασμό της πολιτισμικής τους ταυτότητας, στην παροχή υπηρεσιών διερμηνείας στα αλλοδαπά παιδιά στη γλώσσα που προτιμούν, στην αρχή της εμπιστευτικότητας, με ιδιαίτερη μέριμνα ώστε να μην αποκαλύπτονται πληροφορίες σχετικά με τους ασυνόδευτους ανηλίκους και τις οικογένειές τους, στην ενημέρωσή τους και την παροχή όλων των χρήσιμων γι' αυτά πληροφοριών (για τα δικαιώματά τους, τις διαθέσιμες υπηρεσίες στις οποίες μπορούν να έχουν πρόσβαση, για τη διαδικασία ασύλου, για την αναζήτηση της οικογένειάς τους και την κατάσταση που επικρατεί στη χώρα καταγωγής τους), καθώς και στην επιμόρφωση-κατάρτιση του προσωπικού που παρέχει τις υπηρεσίες του σε ασυνόδευτα παιδιά, για την ικανοποίηση των ιδιαίτερων αναγκών των παιδιών αυτών. Στις οδηγίες ο Συνήγορος του Παιδιού και η Ύπατη Αρμοστεία επισημαίνουν ιδίως την ανάγκη άμεσης μέριμνας της Πολιτείας στους εξής τομείς: στην άμεση ενημέρωση της εισαγγελικής αρχής στις περιπτώσεις ανηλίκων που ζητούν άσυλο, στη θέσπιση λειτουργικού συστήματος ανάθεσης της επιμέλειας του αλλοδαπού ασυνόδευτου παιδιού και στη δημιουργία επαρκών χώρων υποδοχής και φιλοξενίας αλλοδαπών ασυνόδευτων ανηλίκων που ζητούν άσυλο, ώστε να αποφεύγεται το φαινόμενο της κράτησής τους και να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος εξαφάνισης ή εκμετάλλευσής τους.